

Coadă la cartofi

O piață bucureșteană, ca oricare alta, cu tarabe „cumpărate” de precupeți cu bani grei, pentru că ei, ocupanții, să aibă minime resurse de supraviețuire. Precupeții actuali sunt blamați în fel și chip că practică prețuri mult peste cele de achiziție. Parțial adevărat. Ei suportă degradarea ori perisabilitatea produselor pe care le comercializează.

În acest sens, din vechime avem și relicve ale înaintașilor de demult precum străzile Precupeții Noi, ori Precupeții Vechi. Revenim la ale noastre. Vând te miri ce; ridichi de lună (nu prea cumpărate), salate la doi lei bucata (cumplit de puțin ca preț), morcovi drepți (procurați din angro-uri) sau butucănoși (d'ăia buni, din gospodării „adăpați” masiv cu pesticide și azotați), țeline la greu (în Obor - cinci bucăți cu 5 lei - criminal de ieftine) și multe alte leguminoase/fructe comercializate cu complicitatea edilului local, încă existent.

Bunica mea mă lua de mână, fiind cel mai mare dintre nepoți, eu având atunci cinci ani, vărul meu doi ani, ceilalți fiind în proiect, și mă purta în templul negustoriei de prin anii '50. Acum, unde este blocul Bucur Obor, era Hala de Pește. Erau agățați în cinghel exemplare de morun ori nisetru, iar pe tarabe, zeci de feluri de pești care acum sunt doar în manuale.

Bunica cumpăra ceva plevușcă ieftină pentru o ciorbă, vreun crap pentru sfârșit de săptămână. Că ăia scumpii îi lua alții, pe care nu i-am cunoscut niciodată. Mai toate zonele comerciale din imensul Centru Comercial „OBOR” întins pe câteva hectare nu eliberează niciun bon fiscal corect; câțiva doar ceva bilețele de la „râșnițe” de case de marcat. Aceasta este denumirea unor case de marcat fără niciun fel de fiscalitate, dar aparent de legalitate.

Mă opresc la o tarabă care vinde cartofi în două variante – albi (ceva mai ieftini) și roșii (ceva mai scumpi) dar mult mai căutați. La coadă fiind, îmi vin în minte fel de fel de năzbâții. Ia să vezi că ostașii lui Ștefan cel Mare ori Mircea cel Bătrân erau îndestulați cu cartofi prăjiți, mâncau mămăligă cu brânză de burduf, iar la sfârșitul luptelor fumau trabuce.

Toate aceste variante fiind deplin false, de neconceput pentru acele timpuri. Îmi îndepărtez din minte aceste imagini și, cuminte, mă așez la rând. E un fel de a spune, pentru că în fața mea e deocamdată un singur și nesigur cumpărător. Cel din față era ezitant, eu cam grăbit, comand două kilograme de cartofi roșii. Oricum ținta mea era de a „baleia” piața pentru a cumpăra felurite produse, nicidecum de a mă încrâncena pe ceva anume. Cel din față (așa cum am arătat) mă apostrofează:

- Ai un picuț de răbdare și de decență, pentru că eu am cerut înaintea ta

(iată că mă descalifică nătângul!) tot două kilograme de cartofi.

Îi răspund:

- Și care e problema? Ți-am luat ceva din portofel?
- Păi tu (maestre, nu ne cunoaștem, poate fi o exprimare de pildă - că dumneavoastră!) te-ai băgat înaintea mea, iar „cartofoara” (vânzătoarea) a încercat să te servească, că deja i-ai întins banii pentru marfă.

Constat că, de fapt, am de-a face cu un mitocan „stabil”, încerc să mă cobor la nivelul lui de cultură și de percepții umane, că într-un anume sens nu am încotro.

- Cum să-ți spun; băi neamule, tu nu pricepi, datorită măcar a aspectului tău, dacă nu și pe partea de conversație limitată ca limbaj, că nu îți permit să ne tutuim. Nu înțelegi că între noi există o uriașă diferență culturală? Tu „mache” și puțin tâmpitel, iar eu deocamdată treaz - măcar atât - pricepi cam ce ți-am „gavarit”?

La sfârșit pricepe ceva din această conversație, dar încrâncenarea continuă. Că deh, cum se spune, mătă răioasă dar cu coada pe sus.

- Sacoșa asta de cartofi este a mea.
- Păi cum să fie? Ai plătit-o?
- Nu, dar eu fiind primul la rând (care rând) în mod normal mi se cuvine.
- Păi ai plătit-o?
- Nu!
- Și atunci cum e a dumitale, că eu am și dat banii pentru conținutul ei!
- Și ce dacă? Eu fiind la rând, e a mea!
- Măi neamule, nu mă enerva, că fac urât, pungea cu cartofi e a mea, că am dat banii pe ea.
- Da, dar nu era rândul dumitale și , în consecință, nu s-a născut dreptul de a o poseda.
- Care drept? Tu ești cam tâmpit!
- Poți să-mi și demonstrezi aceste tembele afirmații?
- Da, dar mă cam enervează această situație.
- Iată ce-mi spunea nevasta-mea, care a ma fost o dată căsătorită. Fostul meu bărbat spunea, milițian la origine, mă viola în fiecare seară. Venea acasă „mangă” și credea de fiecare dată că are de-a face cu vreo infractoare de-a lui, și ca să-i facă ei (acelei ipotetice - mental - infractoare) tot răul de pe lume, se ducea cu ai lui la o râmboacă de pe Rahova. Bea un „trotil”, cădea pe jos de-l luau doi-trei subordonați pe brațe și-l aduceau acasă. Cu o cafea făcută de mine se întrema puțin, după care mă lua mai întâi la pumni, apoi la mătârângă. Un fel de viață de câine (era să zic cățea) dar, într-un fel mă complăceam în această bizară situație.

Da, dar el avea a doua zi prestanță în uniformă și cu chipiul lui și uniforma la patru ace mă dădea gata. Visul meu de femeie era acela ca să am peste mine o uniformă militară. Iar el (bruta de el, nenorocitul, nemernicul, curvarul, bătaușul, bețivul etc) îmi satisfăcea acest vis al meu.

Dar, acum când se perindă oameni ca dumneavoastră pentru cumpărături, percep altfel istoria umană. La coadă (indiferent de produsul pe care ești obligat să-i faci coadă) ești altcineva. Interacționezi cu unul, cu altul, cu casiera, la un oarecare Mall, ori supermarket, nu trebuie să dai socoteală nimănui. Pui în căruț tot ce vrei, te plimbi nestingherită printre raioane, pui ce-ți trece prin minte în marsupiul de sârmă; după care la casă îți dai seama că ai adunat produse pentru un buget al tău pe două săptămâni. Dai discret ceva „balast” înainte de casa de marcat, dar tot rămâne ceva în plus, pentru care acasă, masculul îți va articula ceva corecție.

Da, coada, așteptarea, este esența vieții, acolo, mental îți derulezi momentele tale de fericire ori frustrările, neîmplinirile. Și , ca atare, un fel de împăcare cu eul tău, începi să cumperi într-un desfrâu total tot ce-ți pică în mână, pui în căruț tot ce ai nevoie, dar cu îndesat ce nu ai nevoie. Că d'aia este economie de piață ,ce dracu! Și ca un făcut, în sâmbăta următoare, vii în Obor, stai la coadă pentru a cumpăra cartofi. Și iar vine un tembel care se câcăie la acea cumpărătură, și iar ai o altercație, cam care a fost cu primul, cel ce a stat la rând sau cel care a și cumpărat ceva.

Da, coada la a cumpăra e un fel, e ceva care ne bântuie dintotdeauna, avem genetic acest reflex de a ne compensa trăirile lăuntrice la coadă. Coada ne oferă posibilitatea de a ne exprima, pasional, în egală măsură ne șitembelizează, încearcă să ne distanțeze de valorile intrinseci proprii fiecăruia.

Așa este coada, ne nivelează, toți devenim cumpărători și vrând-nevrând, trebuie să ne obișnuim unii cu alții, că nu avem încotro. Coada la orice ne unește! Aceasta ar fi un fel de deviză.

Amândoi lăsăm pentru moment sfada și cu reciprocă uimire constatăm că femeia din fața noastră, cartofăreasa, filozofează și pune precum notele pe portativ, multiplele fațete ale statului la coadă.

Intervin pentru o minimă lămurire, iar aceasta ar avea un asemenea conținut:

- După cum vă exprimați, aveți ceva cultură, dar mai ales dezvoltați foarte doct subiectul în cauză. Cam care ar fi pregătirea dumneavoastră?
- Pe scurt, am fost profesoară de română la un liceu și m-au dat afară, după o postare într-un clip pentru adulți. M-au găsit niște „hârciogii” de copii și scandalul a fost gata.
- Și pentru ce doamnă, că puteați da o meditație ceva sau la vreun salon de masaj, mă rog, ar fi fost și alte variante în acest domeniu erotic.
- Nu zău! Viața e mai excitantă aici, ca vânzătoare de cartofi și copatroană de tarabă.
- Cum copatroană?
- Care este asociatul sau asociata?
- Aici e o altă lume, care muncește în tăcere, nimic nu „transpiră” în afară,

pentru simplul motiv că dacă-ți pierzi taraba, atunci ești muritor de foame. Vă dau doar un indiciu. Cum vă închipuiți că un director de piață vine sărac lipit pământului și în 2-3 ani de zile acumulează atât încât el și familia lui extinsă să trăiască generații?

Acum gata cu trăncăneala! Iată cum facem ca să vă împac și să vă salutați la plecare. Dumneata din față dă-i domnului care a dat banii pe sacoșa cu cartofi, dar nu a primit-o, că te-ai opus, poftim cartofii pe care acum mi-i plățiți. Așa... acum, domnul din spate poftim sacoșa și la revedere domnilor. E în regulă? Amândoi suntem de acord, ne salutăm și plecăm acasă voioși.

Dar „balastul” mental ce mi l-a indus și care sălăsluiește în ungherele ascunse ale ființei mele, cum aș putea să-l debloc ori mai degrabă să-l basculez către interlocutorul meu tâmpițel de mai 'nainte? Greu și imposibil, pentru că oricum o coadă la cartofi, acest produs ades blamat, dar oarecum obligați de a-l consuma douăsprezece luni pe an (cu ceva pauze), ne introduce în existențialismul vieții cotidiene.

Vreți un cartof gata pregătit la pungă?

Pentru acel toxic, vă și premiem!

Prin parc ori aiurea, nu mai consumăm tradiționalele „bomboane agricole”; acum ronțăm cipsuri.

Cips, cips, poți avea parte de chix!

Florian Laurențiu Stoika